

4^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΓΟΡΤΥΝΑΣ

« Έν Γορτύνη καί Άρκαδία έγένετο ... »

Η διασπορά
των κρητικών εικόνων

18, 19, 20 Οκτωβρίου 2024

Πολιτιστικό Κέντρο Ιεράς Μητροπόλεως
Γορτύνης και Αρκαδίας, Μοίρες

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εξώφυλλο: λεπτομέρεια από την εικόνα *Μη μου Άπτου* του Μιχαήλ Δαμασκηνού.

Οπισθόφυλλο: λεπτομέρεια από την εικόνα *Μυστικός Δείπνος* του Μιχαήλ Δαμασκηνού.

Οι παραπάνω εικόνες βρίσκονται στο Μουσείο Χριστιανικής Τέχνης Αγ. Αικατερίνης Σιναΐτών, της Ι. Αρχιεπισκοπής Κρήτης, στο Ηράκλειο.

Στο πλαίσιο της διοργάνωσης του Συνεδρίου, εκτίθενται στην είσοδο του Πολιτιστικού Κέντρου, για πρώτη φορά μαζί, εικόνες από τις Ι. Μονές Οδηγητρίας, Βροντησίου και Απεζανών.

Τό Συνέδριο θά μεταδίδεται ζωντανά
άπό τόν Ραδιοφωνικό Σταθμό
της Ίερᾶς Μητροπόλεως Γορτύνης καί Άρκαδίας.

«Ο Εΰδιος Λιμήν» 101,9 F M

Η διασπορά των κρητικών εικόνων

4^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΟΡΤΥΝΑΣ

«Έν Γορτύνη καί Άρκαδία έγένετο...»

Οργάνωση: Ιερά Μητρόπολις Γορτύνης και Αρκαδίας
Συνδιοργάνωση: Αναπτυξιακή Ηρακλείου Α.Ε.
Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας

Οργανωτική Επιτροπή

Πρόεδρος: **Μητροπολίτης Γορτύνης και Αρκαδίας Μακάριος**
Καρανδινός Ιωακείμ Πρωτοσύγκελλος Ι. Μητροπόλεως Γορτύνης και Αρκαδίας
Παναγιώτης Κ. Ιωάννου Καθηγητής ιστορίας της τέχνης, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Γεώργιος Μαυρογιάννης Γενικός Διευθυντής της Αναπτυξιακής Ηρακλείου Α.Ε.

Επιστημονική Επιτροπή

Παναγιώτης Κ. Ιωάννου Καθηγητής ιστορίας της τέχνης, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Michele Bacci Καθηγητής ιστορίας της τέχνης, Université de Fribourg

Τιμητική Επιτροπή

Αρναουτάκης Σταύρος Περιφερειάρχης Κρήτης
Βασιλική Συθιακάκη Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου
Τζελίνα Χαρλαύτη Διευθύντρια Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών
Μανώλης Κοκοσάλης Πρόεδρος της Αναπτυξιακής Ηρακλείου Α.Ε.

Γραμματεία Συνεδρίου

Ειρήνη Μυλωνάκη Πτυχιούχος του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου
Ειρήνη Συγγελλάκη Πτυχιούχος του Τ.Ε.Ι. Κρήτης

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024

- 9 - 9.30 π.μ. Προσέλευση. Καφές.
- 9.30 - 10 π.μ. Προσευχή και καλωσόρισμα από τον Σεβ. Μητροπολίτη Γορτύνης και Αρκαδίας κ. Μακάριο, Πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής, Χαιρετισμοί.

1^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ *

Πρόεδρος: Μαρία Καζανάκη-Λάππα.

- 10 - 10.30 π.μ. Michele Bacci, Καθηγητής ιστορίας της τέχνης, Université de Fribourg (Ελβετία) – Μέλος της Academia Europaea.
Η «τεχνοτροπία του ευαγγελιστή Λουκά»: σκέψεις για την παγκοσμιοποίηση των κρητικών εικόνων μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης.
- 10.30 - 11 π.μ. Αναστασία Δρανδάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, ΕΚΠΑ – Ακαδημαϊκή Σύμβουλος, Μουσείο Μπενάκη.
Η ζήτηση και πρόσληψη των κρητικών εικόνων σε ιδιωτικές και μουσειακές συλλογές του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα.
- 11 - 11.30 μ.μ. Διάλειμμα. Καφές.
- 11.30 - 12 μ. Στυλιανός Περδίκης, Διευθυντής Μουσείου Ι. Μονής Κύκκου (Κύπρος).
Ενυπόγραφες εικόνες κρητικών ζωγράφων στην Κύπρο.
- 12 - 12.30 μ.μ. Διονύσης Μουρελάτος, Διδάκτωρ Βυζαντινής Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ.
Κρητικές εικόνες στην Ι. Μονή Αγίας Αικατερίνης στο Όρος Σινά.
- 12.30 - 1 μ.μ. Βίκυ Φωσκόλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Βυζαντινής Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
Εικονογραφικοί νεωτερισμοί a la latina και η διάχυση των κρητικών εικόνων: Η περίπτωση του Μη μου άπτου.

* Η διάρκεια των ανακοινώσεων είναι 20 λεπτά.

Μετά από κάθε ανακοίνωση ακολουθεί συζήτηση 10 λεπτών.

1.45 μ.μ. Γεύμα στο Πολιτιστικό Κέντρο της Ι. Μητροπόλεως,
προς τιμήν των Συνέδρων.

2^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Στυλιανός Περδίκης.

4.30 - 5 μ.μ. Καφές.

5 - 5.30 μ.μ. Riccardo Casarotto, Master of Arts, Università di Bologna.
*Exploring Archival Records on Icon Transportation
from Crete to Venice in the XVII Century.*

5.30 - 6 μ.μ. Μαρία Καζανάκη-Λάππα, Ιστορικός της μεταβυζαντινής τέχνης.
*Οκτώ πίνακες με θέματα από τη Γένεση στο Museo Bellomo
των Συρακουσών, έργο κρητικού ζωγράφου των αρχών του 17^{ου} αιώνα.*

6 - 6.30 μ.μ. Διάλειμμα. Καφές.

6.30 - 7 μ.μ. Ουρανία Καραγιάννη, Διδάκτωρ Βυζαντινής Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ –
Υπηρεσία Εκδόσεων-Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς (ΠΙΟΠ).
*Εικόνες σε ελληνικές οικίες της Βενετίας
κατά τον 17^ο αιώνα: Αρχειακές μαρτυρίες.*

7 - 7.30 μ.μ. Danai Thomaidis, Princeton University,
Seeger Center for Hellenic Studies.
*From Crete to Venice: Displaying Cretan Icons
in the Early Modern Casa.*

7.30 - 8.30 μ.μ. Παναγιώτης Κ. Ιωάννου, Καθηγητής ιστορίας της τέχνης,
Πανεπιστήμιο Κρήτης – Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών Ι.Τ.Ε.
*Οι κρητικές εικόνες του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου
και το βαρύ "φορτίο" τους.*

8.30 - 9 μ.μ. Μετάβαση στον Ι. Μητροπολιτικό Ναό Αγ. Γεωργίου Μοιρών.

9 μ.μ. Δείπνο προς τιμήν των Συνέδρων,
από τον Ι. Μητροπολιτικό Ναό Αγ. Γεωργίου Μοιρών.

ΣΑΒΒΑΤΟ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024

- 9 - 9.30 π.μ.** Μετάβαση στο Κέντρο Τουριστικής Πληροφόρησης Μεσαράς, το οποίο λειτουργεί το Πολιτιστικό Κέντρο της Ι. Μητροπόλεως, στην αίθουσα του Ι. Καθεδρικού Ναού Αγίου Νεκταρίου Μοιρών.
- 9.30 - 10 π.μ.** Καφές.
- 10 - 10.30 π.μ.** Ξενάγηση σε ιστορικά μνημεία της περιοχής της Ι. Μητροπόλεως, μέσω των διαδραστικών εφαρμογών: «περιδέξιο», «Infocloud», «Πολύτροπος Χάρτης», του ως άνω Κέντρου.
- 10.30 - 11 π.μ.** Μετάβαση στη Γόρτυνα.
- 11 - 12 μ.** Ξενάγηση στο Μουσείο Μεσαράς, από εκπρόσωπο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου.
- 12 - 12.15 μ.μ.** Μετάβαση στον αρχαιολογικό χώρο της Γόρτυνας.
- 12.15 - 1.15 μ.μ.** Ξενάγηση στον Ι. Ναό Αγίου Τίτου ή Παναγίας Κεράς και στη μεγάλη επιγραφή της Γόρτυνας, από εκπρόσωπο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου.
- 1.15 - 1.30 μ.μ.** Μετάβαση στον Ι. Ναό των Αγίων Δέκα.
- 1.30 - 2 μ.μ.** Ξενάγηση στον Ι. Ναό των Αγίων Δέκα, από εκπρόσωπο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου.
- 2 μ.μ.** Γεύμα προς τιμήν των Συνέδρων, από την Ενορία των Αγίων Δέκα.

3^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Αναστασία Δρανδάκη.

- 5.30 - 6 μ.μ.** Καφές.
- 6 - 6.30 μ.μ.** Fabrizio Biferali, Musei Vaticani, Επιμελητής του τμήματος 15^{ος}-16^{ος} αι., Βατικανό.
The Icon of St George Killing the Dragon by Angelos Pitzamanos in the Vatican Museums.
- 6.30 - 7 μ.μ.** Μαργαρίτα Βουλγαροπούλου, Επίκουρη καθηγήτρια ιστορίας της τέχνης, Ruhr-Universität, Bochum.
Dal Regno di Candia al Golfo di Venezia: Η διασπορά

- των κρητικών εικόνων στην Αδριατική.
- 7 - 7.30 μ.μ.** Διάλειμμα. Καφές.
- 7.30 - 8 μ.μ.** Διονύσιος Λυκογιάννης, Διδάκτωρ Χριστιανικής και Βυζαντινής Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ.
Η καλλιτεχνική παρουσία Κρητών στη Ζάκυνθο.
- 8 - 8.30 μ.μ.** Αντώνης Διγαλάκης, Υποψήφιος Διδάκτωρ ιστορίας της τέχνης, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
Εικαστικά και αρχαιακά τεκμήρια για κρητικές εικόνες στην Κέρκυρα.
- 8.30 - 9 μ.μ.** Χρύσα Δημητρίου, Διδάκτωρ Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, ΑΠΘ.
Αναζητώντας εικόνες κρητικών ζωγράφων στην Πελοπόννησο.
- 9 - 9.30 μ.μ.** Συζήτηση.
- 9.30 - 10 μ.μ.** Μετάβαση στο Καλαμάκι.
- 10 μ.μ.** Δείπνο προς τιμήν των Συνέδρων, από τις Ενορίες Καμηλαρίου και Καλαμακίου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024

- 8.30 - 9 π.μ.** Μετάβαση στο Βαλσαμόνερο.
- 9 - 10.30 π.μ.** Αρχιερατική Θ. Λειτουργία.
- 10.30 - 11 π.μ.** Μνημόσυνο για τους μακαριστούς δασκάλους της Κρητικής Σχολής αγιογραφίας.
- 11 - 11.30 π.μ.** Ξενάγηση από εκπρόσωπο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου.
- 11.30 - 12 μ.** Μετάβαση στην Ι. Μονή Βροντησίου.
- 12 - 12.30 μ.μ.** Καφές.
- 12.30 - 1 μ.μ.** Ξενάγηση από εκπρόσωπο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου.
- 1 - 1.30 μ.μ.** Μετάβαση στη λίμνη του Ζαρού.
- 1.30 μ.μ.** Γεύμα προς τιμήν των Συνέδρων, από την Ενορία Άνω Ζαρού.
- Λήξη Συνεδρίου.

